

✠
**EXPOSTULATIO CUM MORTE
 OB INTERITUM
 R.^{MI} PATRIS MARTINI SARMIENTO.**

SÆVA mors, quæ tua acuta falce cuncta animalia, cum ratione utentia, tum rationis expertia non desinis amputare; imo etiam ipsam perimis naturam, diram, & abominandam magnopere te contemnor, cum in eos quos tollis de medio, talia moliaris. Attamen de his utique tibi propriis, dum vice tua funesto singulis mortalium fungeris officio, tecum non expostulo; tunc vero te, nocendi modum excedentem, incuso, cum eò procedas impotentia, ut non solum in extinctos, verum etiam in superstites, charissimo, communique bono orbatos, crudelis grasseris. Ita nobiscum, ꝑo maximè immitis Parca! nemini parcens, dure nuper egisti, vivis subducens, ꝑah quem virum! divinarum, humanarumque rerum inter æquales suos peritissimum, ipsius instituti præclari maximum ornamentum, uno verbo, Reverendum Patrem MARTINUM cognomine SARMIENTO. Quod cognomen, si quando conveniunt rebus nomina suis, in hominem aptissimè convenire manifestum est. Etenim hoc frugiferum SARMENTUM, ex generosis Gallaicorum plantis germinatum, & ex sua vite decerptum, in amœnum DIVI BENEDICTI Monachorum Viridarium fuit tractum: ubi validis, ac proceris fulcris, instar Libani Cedrorum, adhærescens in altissimam arborem assurrexit, quam verè Scientiarum arborem possumus appellare. Siquidem ea procera, patulaque arbor, in multos, et ingentes ramos fuit expansa, quorum singuli suavissima doctrinarum poma, non unius, sed omnigenis, varique saporis, fœcundissimè ferebant; ita ut aliis Theologiæ, aliis Philosophiæ, his Physiologiæ, illis Cosmographiæ quibusdam Astronomiæ, alteris Historiæ, ac cæterarum Scientiarum, & Artium nobilium genuinus sapor inesset. Ipsæ quoque, quibus tanta convestiebatur arbor, pulcherrimæ frondes, nullatenus erant infructuosæ, quippe quæ varios inscribebantur characteres linguæ Latine, Græcæ, Hebraicæ, Caldaicæ, Syriacæ, & Arabicæ verum sensum indicantes. Nimirum quem admodum papyrus multa, ac varia dicitur Ægyptiis quondam præbuisse ad humanos usus perutilia, ita hæc arbor inversa singula, hominibus erudiendis apta, nobis suppeditabat. Næ Cicero, si nostram in ætatem incidisset, vehementius, quam dum Sapionem, ac ipsius Stirpem mirabatur, quondam exclamavit, in præsentia nobiscum exclamaret: ꝑO generosam Stirpem! & tanquam in unam arborem plura genera, sic in unum hominem multorum insitam, atque illuminatam Sapientiam.

Talia Patri SARMIENTO congruenter accomodantur, qui præterea fuit diligentissimus antiquitatis investigator, eamque tam evidentè habuit cognitam, quam si Priscorum temporibus ipsi vivere contigisset. Ita demum omnium, cum Neotericorum, tum veterum Doctrinas animo fuit assequutus, ut non ab ipsis didicisse, sed eos ipsos has docere posse videretur. Sed jam de Scientiis valde multis, quarum in homine fecimus jacturam, sileamus: nan si hoc modo volumus singulas desiderare, non modo querendi, sed ne lugendi quidem finem reperiemus. Usque adeo Libitina, magno detrimento, tristitia majore nos affecisti, cum talis, tantique Viri animam exhorbares: qui sanè triste nobis sui reliquit desiderium. Ast ne exultes atrocissima, hoc enim nobis, hujus Viri mortem dolentibus, superstitii solatii, quòd moriens, postquam maturitatem, & extremam senectutem attigisset, multijugem vero doctrinam ejus, cum viva voce docendo, tum scriptis mandando tradidisset, nunquam nobis esse commodus intermitteret. Hunc in modum, teterrima Parcarum Atrope, nostras Vir insignis, te triumphavit, si quodammodo mortalibus de te licet agere triumphum, quippe qui gloriosæ vitæ cursum honestissimè cucurrit, more eorum qui, ut Herodotus in Urania tradit, in Lampedophoriis ad Vulcanum honorandum celebratis, accensas faces ad metam usque deferebant: videlicet, cum hic cursor strenuus in Minervæ ludis, Mantuæ Carpetanorum, Athenis simillimæ, peractis, palmam præripuisset, non prius acursus meta decessit, quam facem ignitam, hoc est doctrinarum lumen, quarum orbem planè confecisset, subeuntibus tradisset conservandam, ut canit Lucretius:

Et quasi cursores vitæ lampada tradunt.

Quæ cum ita sint, hujus egregii viri nomen celebratissimum, de nomine, ac dignitate gentis Hispanicæ benemeriti, in eorum, qui maximam apud Græcos gloriam sunt adepti, quibus Romani summos habuerunt honores, quos potissimum Europa miratur in præsentia, numerum referendum, quandiu stabunt litterarum amatores, integrum, quantumvis invita sit Parca, manebit.

HÆC JOSEPHUS LABRADA (qui eadem Græca fecit, typorum autem Græcorum penuriâ non excudit) in Regia Academia Compostellana Grammatices ludi Magister, conscripsit.

Compostell. Fac. & App. R. C. sup. Typ. AGUAYO.